

ЕЛЕКТРОННИЙ БІЗНЕС ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Наталія Савченко

кандидат економічних наук, доцент

Роман Савченко

*кандидат економічних наук, доцент
Поліський національний університет*

Вступ. На сьогодні, не існує жодної сфери господарської діяльності, яка б не зазнала змін внаслідок необхідності використання інформаційних технологій. Найкращого економічного результату досягли ті суб'єкти господарювання, які враховують вектор розвитку інформаційних технологій з метою застосування їх інноваційних можливостей. Завдяки використанню інформаційних технологій, бізнес зміг знизити розмір витрат із одночасним підвищенням продуктивності праці своїх співробітників. Розширилися можливості підприємницької діяльності, покращилася її координація, а також збільшилась кількість каналів реалізації кінцевого продукту. Всі ці чинники у поєднанні із розвиненою системою електронних платежів, сприяє динамічному розвитку електронного бізнесу в Україні. Електронний бізнес одна із небагатьох сфер, яка незважаючи на світову пандемію, війсьні дії, глобальні та внутрішньодержавні виклики, з якими стикається Україна, продовжує розвиватися.

Результати дослідження. Економічний розвиток країни безпосередньо залежить від рівня інформатизації бізнес-структур та можливостей застосування інформаційних технологій. На сьогодні 63 % населення Землі є активними користувачами інтернету. До 2040 року, за даними NASDAQ, майже всі покупки (95 %) будуть здійснюватися за допомогою глобальної мережі. Пристосування

та зміна порядку ведення бізнесу, у поєднанні із використанням інформаційних технологій, дає змогу вирішити економічні проблеми на рівні окремої держави та світовому рівні. Адже інформаційні технології дають змогу оперативно змінювати та будувати гнучку модель ведення бізнесу, гарантують конкурентоспроможність його ведення, забезпечують подальший інноваційний розвиток економіки.

Сучасний порядок ведення бізнесу в традиційному або ж електронному форматі передбачає використання різних підходів до їх організації, відношення до клієнтів, постачальників та ресурсів. Електронний бізнес являється інноваційним методом ведення бізнесу, що використовує відмінні від традиційного порядку ведення бізнесу інструменти, методи оцінки поточних та стратегічних результатів діяльності. Існують різні думки щодо економічного змісту електронного бізнесу. Так, Т.В. Марусей вважає, що електронний бізнес – це будь-яка ділова активність, що використовує можливості глобальних інформаційних мереж для перетворення внутрішніх і зовнішніх зв'язків з метою створення прибутку [1, с. 1012]. Д.Д. Євтушенко стверджує, що електронний бізнес – вид підприємництва, який здійснюється на основі інформаційних технологій для перетворення зв'язків підприємства з постачальниками, партнерами і клієнтами, з метою поліпшення загальної ефективності бізнесу та вдосконалення бізнес-процесів (виробництва, управління запасами, розробки продукту, управління ризиками, фінансів, управління знаннями та людськими ресурсами) [2, с. 185]. З нашої точки зору, під електронним бізнесом слід розуміти будь-який вид діяльності, при веденні якого застосовуються інформаційні технології на основі використання можливостей глобальної мережі Інтернет. Електронний бізнес передбачає автоматизацію будь-якої ділової активності суб'єкта господарювання, підвищення результативності його діяльності шляхом використання новітніх досягнень в сфері Web-технологій. Важливим є забезпечення використання переваг від інтеграції зв'язків суб'єктів господарювання в глобальних інформаційних системах.

На порядок ведення електронного бізнесу в Україні впливає ряд факторів, а саме: стан нормативно-правового забезпечення, безпека ведення електронного бізнесу, інформаційна грамотність споживачів, доступ до глобальної мережі, конкурентна боротьба.

Активне використання інформаційних технологій викликало значні зміни у світовій економіці. Адже, ведення електронного бізнесу є можливим з будь-якого смарт-пристрою, а отже і доступ споживачів до товарів, робіт, послуг є таким же простим. Ефективність ведення електронного бізнесу підтверджується завдяки формуванню інтегрованих ланцюжків доданої вартості. Сучасні інформаційні технології як в державному управлінні, так і в бізнесі можуть створити своєрідний антикорупційний бар'єр через впровадження прозорих процедур, надаючи можливість контролю за наданням адміністративних та інших послуг, зробити їх більш якісними та мобільними. Тому уможливлення ведення бізнесу в електронній формі є однозначно кроком назустріч суб'єктам

господарювання, і роль держави в цьому процесі має бути керівною [3]. Розвитку електронного бізнесу сприяє запровадження інновацій в сфері інформаційних технологій. Прикладом може бути запровадження в практику електронного ведення бізнесу голосового помічника Echo компанією Amazon, технологія доповненої реальності (Lamoda), онлайн-довідки, геймофікація, автоматичний пошук зображень та ін.

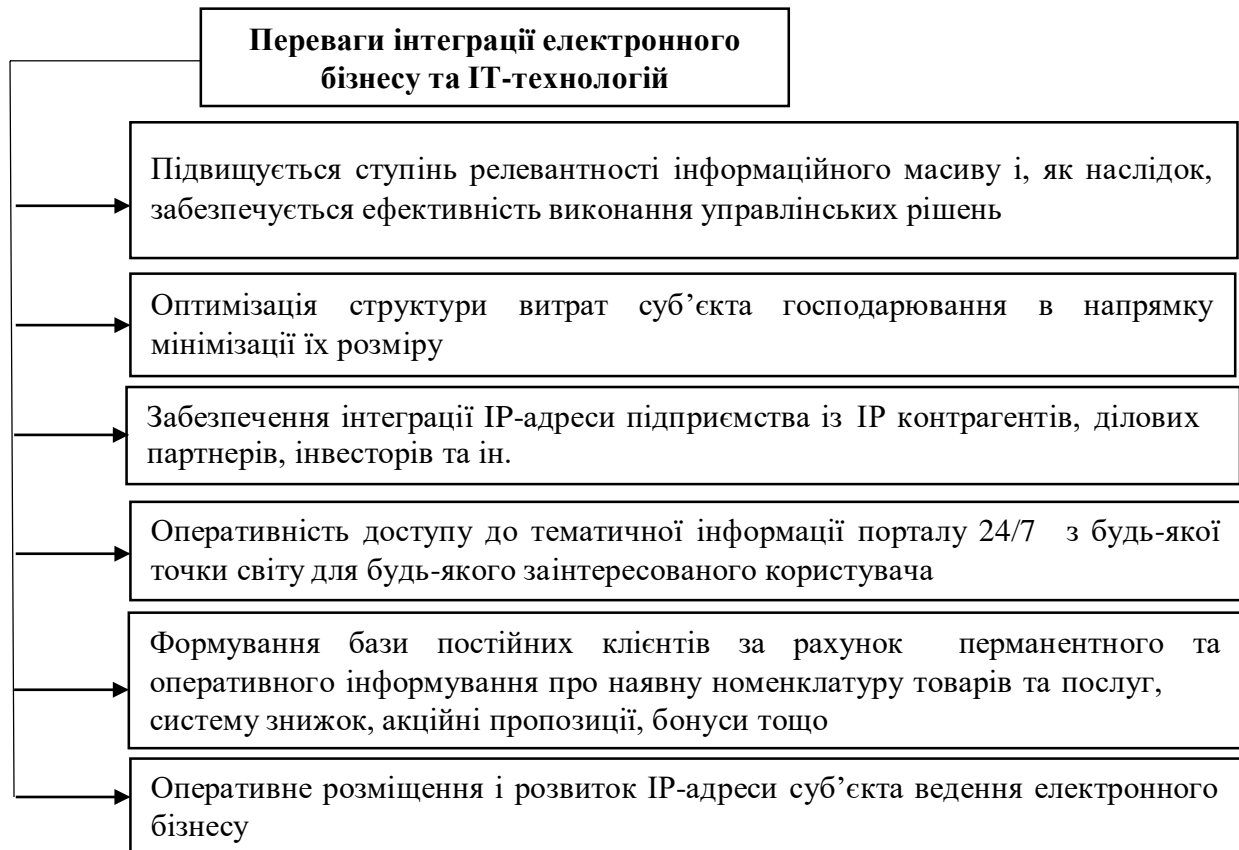

Рис. 1. Переваги інтеграції електронного бізнесу та ІТ-технологій

В глобальному розумінні значення інформаційних технологій для потреб ведення електронного бізнесу полягає у зміні характеру ведення конкурентної боротьби як на рівні окремого суб'єкта господарювання, окремої галузі, держави, так і на міжнародному рівні. Відбувається перехід від реального ведення бізнесу в електронне середовище. Особливе значення при цьому мають трансакційні інформаційні технології, що сьогодні активно використовуються в сфері електронного бізнесу, адже вони виступають в якості гарантії забезпечення здійснення безперервності господарської діяльності. При веденні електронного бізнесу його власнику потрібно вибрати платіжну систему. В Україні інтегровані з банками такі найбільші платіжні системи як VISA та MASTERCARD, на які припадає 25 % та 70 % ринку відповідно.

Функціонування електронного бізнесу, на основі використання інформаційних технологій, передбачає окреслення перспектив та стратегії його розвитку. Розробка стратегії передбачає проведення адекватного оцінювання

місця суб'єкта господарювання в конкурентному середовищі, визначення напрямків діяльності та окреслення шляхів досягнення поставлених цілей. Так як електронний бізнес це динамічна система, то потрібно враховувати, що традиційні методи стратегічного планування не в повній мірі є підходящими. Адже Інтернет-середовище є мінливим за своїм характером, що піддається впливу технологічних змін.

Висновки. Інформаційні технології являються дієвим інструментом ведення бізнесу в сучасних умовах. Інтеграція електронного бізнесу та інформаційних технологій в сучасних умовах їх розвитку, інформаційно обслуговує клієнтів, сприяє глобалізації економічного простору.

Список використаних джерел

1. Марусей Т. В. Основні тенденції розвитку ринку електронної комерції в Україні. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 14. С. 1011–1015
2. Євтушенко Д. Д. Електронний бізнес, електронна комерція, інтернет-торгівля: сутність та взаємозв'язок понять. *Бізнес Інформ*. 2014. № 8. С. 184–188
3. Єфремова К.В. Державна політика та електронний бізнес в Україні. *Право та інновації*. № 1 (9) 2015. С. 50-54